ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ 1

Μαρία

Ειδική Μαθησιακή Δυσκολία (δυσλεξία)

Ηλικία	11 ετών
Τάξη	ΣΤ΄ Δημοτικού, γενικό σχολείο
Υποστήριξη	Τμήμα Ένταξης, 5 ώρες την εβδομάδα
Κύριο ζητούμενο	Προσαρμογές στην αξιολόγηση, αυτοεκτίμηση, μετάβαση στο Γυμνάσιο

Πριν ξεκινήσετε

Το περιστατικό είναι φανταστικό και γράφτηκε για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε ομοιότητα με πραγματικά πρόσωπα είναι συμπτωματική. Στις εργασίες σας μη χρησιμοποιήσετε ποτέ στοιχεία πραγματικών παιδιών, ακόμη κι αν γνωρίζετε ένα παρόμοιο περιστατικό.

Οι εργασίες του μαθήματος αξιολογούν μόνο τις ψηφιακές σας δεξιότητες, όχι την ποιότητα της παρέμβασης. Το περιστατικό σάς δίνει ένα ρεαλιστικό περιεχόμενο για να δουλέψετε, και μια πρώτη γεύση από την εργασία που ίσως κάνετε στο μέλλον.

Γνωρίστε τη Μαρία

Η Μαρία είναι έντεκα ετών και φοιτά στην ΣΤ΄ Δημοτικού. Είναι ζωντανή αφηγήτρια και πρωταγωνίστρια στη θεατρική ομάδα του σχολείου. Στην Ιστορία και στη Γεωγραφία έχει πάντα κάτι ενδιαφέρον να πει και θυμάται με λεπτομέρεια όσα ακούει. Ακούει audiobooks και podcasts με τις ώρες.

Όταν όμως διαβάζει φωναχτά, κομπιάζει, χάνει τη γραμμή και μπερδεύει γράμματα που μοιάζουν. Τα γραπτά της έχουν πολλά ορθογραφικά λάθη και της παίρνουν πολύ χρόνο. Στο τελευταίο διαγώνισμα Ιστορίας ήξερε τις απαντήσεις και τις είπε στη δασκάλα προφορικά μετά το μάθημα, αλλά στο χαρτί πρόλαβε να γράψει μόνο τρεις γραμμές.

Στην Δ΄ τάξη το ΚΕΔΑΣΥ διαπίστωσε ειδική μαθησιακή δυσκολία (δυσλεξία). Στη γνωμάτευση προτείνεται φοίτηση στο Τμήμα Ένταξης, προφορική εξέταση και παράταση χρόνου. Τον τελευταίο καιρό η Μαρία λέει «είμαι χαζή» και αρνείται να διαβάσει μπροστά στους συμμαθητές της. Οι γονείς της ανησυχούν για τη μετάβαση στο Γυμνάσιο σε λίγους μήνες, όπου θα έχει πολλούς καθηγητές που δεν τη γνωρίζουν.

Τι είναι οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες και η δυσλεξία;

Οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες αφορούν επίμονες δυσκολίες στην ανάγνωση, στη γραφή ή στα μαθηματικά. Οι δυσκολίες αυτές δεν εξηγούνται από τη νοητική ικανότητα του παιδιού, από προβλήματα όρασης ή ακοής, ή από ελλιπή διδασκαλία. Η δυσλεξία είναι η πιο γνωστή μορφή. Επηρεάζει κυρίως την ακρίβεια και την ταχύτητα της ανάγνωσης, την αποκωδικοποίηση των λέξεων και την ορθογραφία, και συχνά συνδέεται με δυσκολίες στη φωνολογική επεξεργασία, δηλαδή στον χειρισμό των ήχων της γλώσσας.

Η δυσλεξία δεν έχει καμία σχέση με την ευφυΐα ή με την τεμπελιά. Διαρκεί σε όλη τη ζωή, όμως με κατάλληλες στρατηγικές, προσαρμογές και υποστηρικτική τεχνολογία πολλά άτομα με δυσλεξία διαπρέπουν σε σπουδές και επαγγέλματα. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται η αυτοεκτίμηση: παιδιά που δυσκολεύονται επί χρόνια χωρίς να καταλαβαίνουν γιατί, συχνά καταλήγουν να πιστεύουν ότι «δεν είναι έξυπνα».

Λεξιλόγιο

Οι θεσμικοί όροι περιγράφονται απλοποιημένα, για να σας βοηθήσουν να κατανοήσετε το περιστατικό.

- **ΚΕΔΑΣΥ (Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης):** Δημόσια υπηρεσία που αξιολογεί τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών και προτείνει μέτρα υποστήριξης. Στελεχώνεται από εκπαιδευτικούς ειδικής αγωγής, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και άλλους ειδικούς.
- **Γνωμάτευση:** Η γραπτή έκθεση αξιολόγησης (π.χ. του ΚΕΔΑΣΥ) που περιγράφει τις ανάγκες του μαθητή και προτείνει μέτρα, όπως παράλληλη στήριξη, φοίτηση σε Τμήμα Ένταξης ή προφορική εξέταση.
- **Τμήμα Ένταξης:** Τάξη μέσα στο γενικό σχολείο με εκπαιδευτικό ειδικής αγωγής. Ο μαθητής περνά εκεί ορισμένες ώρες της εβδομάδας για εξατομικευμένη ή ομαδική υποστήριξη και τις υπόλοιπες ώρες φοιτά στην τάξη του.
- **ΕΠΕ (Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης):** Γραπτό σχέδιο για έναν συγκεκριμένο μαθητή: τι μπορεί ήδη, τι χρειάζεται, ποιοι είναι οι στόχοι, ποιες προσαρμογές θα γίνουν και ποιος είναι υπεύθυνος για τι.
- **Υποστηρικτική τεχνολογία:** Κάθε συσκευή ή λογισμικό που βοηθά ένα άτομο με αναπηρία να κάνει κάτι που αλλιώς θα του ήταν δύσκολο. Παραδείγματα: αναγνώστης οθόνης, ανάγνωση κειμένου φωναχτά από τον υπολογιστή, φωνητική πληκτρολόγηση, προσαρμοσμένο πληκτρολόγιο.

Ποιοι εμπλέκονται

Γύρω από κάθε παιδί δουλεύει μια ομάδα. Αυτοί είναι οι ρόλοι που θα συναντάτε στις εργασίες του εξαμήνου για το περιστατικό σας:

- Εκπαιδευτικός της τάξης
- Εκπαιδευτικός του Τμήματος Ένταξης
- Ψυχολόγος (μέλος της ΕΔΕΑΥ)
- Διευθυντής/Διευθύντρια του σχολείου
- Γονείς
- Εκπρόσωπος του Γυμνασίου υποδοχής (στη μετάβαση)

Τα ερωτήματα που τίθενται

Αυτά είναι τα ζητήματα που θα απασχολούσαν μια πραγματική ομάδα υποστήριξης. Δεν χρειάζεται να τα απαντήσετε «σωστά». Θα σας δώσουν όμως το περιεχόμενο για τις εργασίες σας.

- Ποιες προσαρμογές στην αξιολόγηση επιτρέπουν στη Μαρία να δείξει τι πραγματικά ξέρει;
- Πώς στηρίζουμε την αυτοεκτίμησή της;
- Ποια υποστηρικτική τεχνολογία (π.χ. ανάγνωση κειμένου φωναχτά, φωνητική πληκτρολόγηση) θα τη βοηθούσε;
- Τι πληροφορίες χρειάζεται να πάρει το Γυμνάσιο, και πώς τις διαβιβάζουμε με ασφάλεια;

Μαρία μέσα στο εξάμηνο

Τα τεχνικά βήματα κάθε εργασίας είναι ίδια για όλα τα περιστατικά. Αλλάζει μόνο το περιεχόμενο. Ο πίνακας δείχνει πώς εντάσσεται το περιστατικό σας σε κάθε μάθημα. Τις ακριβείς οδηγίες θα τις βρίσκετε κάθε εβδομάδα στο Φύλλο Εργασίας.

#	Μάθημα	Τι θα κάνετε με αυτό το περιστατικό
1	**Διαχείριση αρχείων & συμπίεση**	Δημιουργείτε τον «Φάκελο_Υποστήριξης_Π1» και γράφετε μια περίληψη 5–7 προτάσεων για τη Μαρία, με δικά σας λόγια.
2	**Google Drive**	Η ομάδα του Περιστατικού 1 μοιράζεται τον φάκελο με τους ρόλους του κοινού πίνακα. Για σκέψη: Ο εκπρόσωπος του Γυμνασίου χρειάζεται πρόσβαση σε όλον τον φάκελο ή μόνο σε ένα έγγραφο;
3	**Κειμενογράφος Ι: Συνεργατική συγγραφή**	Συνεργατικό προσχέδιο ΕΠΕ για τη Μαρία: δυνατά σημεία, ανάγκες, στόχοι και προσαρμογές.
4	**Κειμενογράφος ΙΙ: Δομημένα έγγραφα**	Πρόταση Παρέμβασης με θέμα: «Σχέδιο προσαρμογών αξιολόγησης και ομαλής μετάβασης στο Γυμνάσιο».
5	**Αναζήτηση πληροφοριών**	Ενδεικτικές λέξεις-κλειδιά: δυσλεξία υποστηρικτική τεχνολογία αυτοεκτίμηση · dyslexia "assistive technology" reading self-esteem
6	**Αξιολόγηση πηγών & βιβλιογραφία**	Συγκρίνετε μια επιστημονική πηγή με διαφημίσεις «μεθόδων» που υπόσχονται ότι «εξαφανίζουν» τη δυσλεξία.
7	**PDF**	Φάκελος παραπομπής προς το ΚΕΔΑΣΥ: κοινό έντυπο συμπληρωμένο με στοιχεία της Μαρίας, σαρωμένη σημείωση παρατήρησης και η Πρόταση Παρέμβασης σε ένα PDF.
8	**Google Slides**	Παρουσίαση 6 διαφανειών για τη συνάντηση μετάβασης με τους καθηγητές του Γυμνασίου.
9	**Google Forms**	Ερωτηματολόγιο προς τους γονείς για τις συνήθειες μελέτης στο σπίτι και τα εργαλεία που ήδη χρησιμοποιεί η Μαρία.
10–11	**Υπολογιστικά φύλλα Ι & ΙΙ**	Σύνολο δεδομένων 30 σχολικών ημερών. Μέτρηση: Σωστά αναγνωσμένες λέξεις ανά λεπτό. Φάση «Κατά την παρέμβαση»: πρόγραμμα φωνολογικής εξάσκησης στο Τμήμα Ένταξης και χρήση ανάγνωσης κειμένου φωναχτά από τον υπολογιστή.
12	**Email & ασφάλεια λογαριασμού**	Email στους γονείς για τις προσαρμογές, email στο ΚΕΔΑΣΥ με τον φάκελο και ανακοίνωση προς τους γονείς της τάξης για τη θεατρική παράσταση.
13	**Προσωπικά δεδομένα & ΤΝ**	Ψευδωνυμοποίηση μιας φανταστικής αναφοράς για τη Μαρία. Η διάγνωση δυσλεξίας είναι δεδομένο υγείας, άρα ανήκει στις ειδικές κατηγορίες προσωπικών δεδομένων.

Για σκέψη

Δεν βαθμολογούνται. Κρατήστε τις στο μυαλό σας καθώς δουλεύετε με το περιστατικό.

- Γιατί πιστεύετε ότι η Μαρία έφτασε να λέει «είμαι χαζή»;
- Πώς μπορεί η θεατρική ομάδα να γίνει εργαλείο για τη μάθησή της;
- Τι θα θέλατε να ξέρει για τη Μαρία ένας καθηγητής του Γυμνασίου από την πρώτη μέρα;